

Welke regels gelden voor snelle tractoren?

Voor sommige tuinaannemers kan het verleidelijk zijn om snelle tractoren in te schakelen op hun bedrijf. Wat is de impact hiervan op het rijbewijs, de periodieke keuring, het tachograafgebruik, de brandstofkeuze en de kilometerheffing. We onderzochten welke spelregels er op de Vlaamse wegen gelden voor de snelle tractoren in categorie Tb.

*Naar Bart Beliën (Studiedienst Boerenbond)
Tom Destoop (Landbouwmechanisatie en bodembeheer AgriBevents)*

Landbouwtractoren tot maximaal 60 km/u

Sinds 1 januari zijn er twee types van landbouwtractoren: de categorie Ta voor 'voertuigen ontworpen voor een snelheid van maximaal 40 km/u' en de categorie Tb voor 'voertuigen ontworpen voor een snelheid van maximaal 60 km/u'. Deze nieuwe wetgeving betekent dus niet dat alle tractoren plots 60 km/u mogen rijden, maar wel dat er sinds begin dit jaar types bestaan die speciaal hiervoor ontworpen en gehomologeerd werden.

Wie beslist om een Tb-tractor aan te kopen, moet zich ervan bewust zijn dat dit ook investeringen vergt in het aanhangwagenpark.

Ook aanhangwagens opgedeeld

Zeer belangrijk is dat ook de aanhangwagens opgesplitst worden in categorie a en b. Ta-tractoren (tot 40 km/u) kunnen aanhangwagens trekken van categorie a en b; Tb-tractoren (tot 60 km/u) mogen alleen aanhangwagens trekken van categorie b, dus aanhangwagens die gehomologeerd zijn voor een snelheid tot 60 km/u. Het is niet toegelaten om een zogenaamde 'trage' aanhangwagen te gebruiken achter een landbouwtractor van categorie Tb. Wie beslist om een Tb-tractor te kopen, moet er zich van bewust zijn dat dit dus ook investeringen vergt in het aanhangwagencamp.

Welk rijbewijs?

Wanneer je een tractor, onafhankelijk van zijn snelheidsindex, inzet voor activiteiten buiten de landbouw zoals activiteiten voor de aanleg en het onderhoud van parken en tuinen, heb je een rijbewijs nodig conform de MTM (Maximaal Toegelaten Massa) van het voertuig. Voor tractoren met aanhangwagens is dat meestal het rijbewijs CE. Voor uitsluitend landbouw-, tuinbouw- of bosbouwactiviteiten, kun je een snelle trekker ook besturen met een rijbewijs G. De voorwaarden voor het rijbewijs G zijn van toepassing op categorie Ta én Tb.

Vrijstelling rijbewijs

Bestuurders die geboren zijn vóór 1 oktober 1982, zijn vrijgesteld van het rijbewijs voor tractoren van categorie Ta, voor zowel landbouw- als niet-landbouwactiviteiten. Voor tractoren van de categorie Tb kunnen ze deze vrijstelling alleen genieten als ze de tractor besturen om landbouw-, tuinbouw- of bosbouwactiviteiten uit te voeren. Als ze een landbouwtractor van categorie Tb besturen voor activiteiten buiten de landbouw, moeten ze altijd beschikken over een rijbewijs conform de MTM van het voertuig.

Voor Tb-tractoren gelden bijkomende verplichtingen, namelijk een verplicht rijbewijs conform de MTM voor niet-landbouwactiviteiten, ook voor bestuurders geboren vóór 1 oktober 1982.

Tachograaf Ta-tractoren

Het gebruik van een tachograaf is gekoppeld aan het respecteren van de rij- en rusttijden. In principe is de installatie van een tachograaf verplicht zodra een voertuig met een maximale toegelaten massa van meer dan 3,5 ton

wordt ingezet in het wegverkeer. Voertuigen waarvan de toegestane maximumsnelheid niet meer dan 40 km/u bedraagt, zijn vrijgesteld van de tachograaf. Ta-tractoren hoeven dus geen tachograaf te hebben, onafhankelijk van de activiteit die ermee uitgevoerd wordt.

Tachograaf – rusttijden Tb-tractoren

Voor Tb-tractoren geldt er alleen een vrijstelling van de tachograaf voor zover er bedrijfseigen landbouw-, tuinbouw- of bosbouwactiviteiten verricht worden binnen een straal van 100 km rond de vestigingsplaats. Tb-tractoren die bijvoorbeeld ingezet worden bij grondverzet of voor activiteiten in het kader van tuinaanleg en -onderhoud, moeten dus wel een tachograaf hebben en je moet dan ook de rij- en rusttijden respecteren.

Periodieke technische keuring

Alle tractoren zijn principieel onderworpen aan de periodieke keuring. Voor tractoren met een maximaal toegelaten massa van meer dan 7.500 kg betekent dit een jaarlijkse keuring. Als de maximaal toegelaten massa minder dan 7.500 kg bedraagt, is een tweejaarlijkse keuring aan de orde.

Alle tractoren categorie Tb zijn onderworpen aan de periodieke technische keuring, onafhankelijk van de aard van hun activiteiten.

Wie hoeft niet naar de periodieke keuring?

- Kleinere tractoren, met een maximaal toegelaten massa (MTM) van maximaal 3500 kg, zijn niet onderworpen aan de periodieke keuring.
- Tractoren met een maximaal toegelaten massa (MTM) van meer dan 3.500 kg, uitsluitend voor professioneel of privégebruik in de landbouw, tuinbouw, bosbouw of visteelt, zijn vrijgesteld van de periodieke keuring. Deze vrijstelling geldt niet voor snelle tractoren. Alle tractoren categorie Tb zijn dus onderworpen aan de periodieke technische keuring, onafhankelijk van de aard van hun activiteiten.
- Ook tractoren met een maximaal toegelaten massa (MTM) van meer dan 3500 kg die door wegbeheerders of hun aannemers gebruikt worden voor het onderhoud van wegen (maaien van berm, snoeien, ...) of voor winterdiensten, zijn vrijgesteld van de periodieke keuring. Let wel, het sneeuwvrij maken van een private wijkparking valt niet onder deze vrijstelling.
- Tractoren die nooit op de openbare weg komen (dus uitsluitend gebruik op de werf) hoeven niet naar de periodieke keuring. Deze tractoren worden bijvoorbeeld vervoerd met een containersysteem op de vrachtwagen of een dieplader.

Dieselgebruik tractoren: twee uitzonderingen

De regel is dat tractoren die niet vrijgesteld zijn van periodieke keuring met witte diesel moeten rijden. Er zijn twee uitzonderingen op deze regel. Bij het gemengd gebruik van tractoren (landbouw + niet-landbouw) is periodieke keuring verplicht maar kan je met rode diesel in je trekker niet-landbouwactiviteiten uitvoeren, voor zover ze niet meer dan de helft van de draaiuren van de trekker uitmaken én je de accijnzen bijbetaalt. Snelle Tb-tractoren zijn steeds onderworpen aan de periodieke technische keuring maar als je ze uitsluitend gebruikt voor landbouw-, tuinbouw- en bosbouwactiviteiten mag je rode diesel gebruiken. Ook de regelgeving rond het gemengd gebruik van tractoren is hier van toepassing.

Vrijstelling verkeersbelasting en kilometerheffing

Wat de verkeersbelasting en de kilometerheffing betreft, wordt er geen onderscheid gemaakt naargelang van de maximumsnelheid van het voertuig. Je dient dus als tuinaannemer steeds een werkende OBU (On-Board-Unit) te installeren op tractoren met een maximaal toegelaten massa (MTM) van meer dan 3.500 kg die op de openbare weg komen. Indien het voertuig uitsluitend voor landbouw-, tuinbouw- en bosbouwactiviteiten wordt gebruikt kan je een vrijstelling aanvragen. Voor deze vrijstelling van de kilometerheffing geldt bovendien dat het voertuig slechts in beperkte mate gebruikt mag worden op de openbare weg.

Goed overwegen

Een tuinaannemer die een snelle trekker zou willen kopen, moet afwegen wat de voor- en nadelen zijn tegenover varianten die tot 40 km/u gelimiteerd zijn. Boerenbond is geen voorstander van deze snelle tractoren en stelt dat de landbouwvoordelen maximaal gevrijwaard moeten worden voor tractoren met een maximale snelheid van 40 km/u. Ook het verkeersveiligheidsperspectief mag niet uit het oog verloren worden. Anderzijds zien sommigen een aanzienlijk voordeel in de snelheid van deze tractoren. Dit voordeel wordt belangrijker naarmate het aandeel weggebruik bij je trekker stijgt.

Voor Tb-tractoren gelden bijkomende verplichtingen, namelijk een verplicht rijbewijs conform de massa voor niet-landbouwactiviteiten, ook voor bestuurders geboren vóór 1 oktober 1982. Tb-tractoren hebben geen toelating om ook aanhangwagens van categorie a te trekken. Bovendien zijn alle tractoren van categorie Tb steeds onderworpen aan de periodieke technische keuring, onafhankelijk van de aard van hun activiteiten.

Voor vragen of meer informatie contacteer Jan Vancayzele (consulent sector tuinaanleg AVBS). ■